

cartea de proză

MARIAN ILEA

grăsane
facând
baie
cu uşile
larg deschise

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Marian Ilea

CASA DIN PIATA GORZEI

Grăsane făcând baie cu uşile larg deschise

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Cuprins

CASA DIN PIAȚA GORKI / 5

VACEK / 95

GRAVIMETRUL / 179

CASA DIN PIAȚA GORKI

I

Întâi a fost dudul. L-a adus tâmplarul Schlesak de la Piața de Fân. A săpat groapa. A așezat puietul. A uitat să-l ude. Încă din prima seară. La intersecția străzilor Malinovski și Crișan. Un amărât care face dude. Un pomnițar care produce mizerie cleioasă și atacă tenuciala casei lui Iosif Mittemberg. Locuitorii din Medio Monte nu înțelegeau cum de le crescuse un dud chiar în intersecție. Valdemar Schlesak răposase din pricina unei gripe. Lăsase în urmă un atelier de tâmplărie pe care nevastă-sa îl vânduse, prin mandat notarial, unui berlinez. Dudul crescuse înalt și rămuross. Dudele cădeau pe caldarâm. Călcate în picioare, lăsau o zeamă cleios-alburie. Consiliul Municipal ordonase serviciului de lumină și curățenie să pună un stâlp cu bec electric în intersecția Malinovski cu strada Crișan. Chiar lângă dudul lui Schlesak.

Casa avea un salon uriaș, două dormitoare, una bucătărie și două toalete. O baie cu vană și o budă simplă de un metru lungime pe nouăzeci de centimetri lățime. Buda lui Paul Mittemberg, nepotul de soră al lui Iosif.

Și Iosif Mittemberg, bijutierul, murise, din pricina unei chinuitoare și rușinoase boli a prostatei. Nu-l mai ajutase mușchiul. De tânăr nu se îndurase să părăsească masa unde trona paharul de cristal de Boemia, veșnic plin cu vin de Tokai. Se urina în bijuterie. Uda pantalonul.

Îi slăbise mușchiul de la vezică. În ultima săptămână, nu mai puteai intra în dormitor fără batistă la nas.

Frederica Eva Mittemberg rămăsese văduvă. În cimitir, Iosif Mittemberg era vecin cu Valdemar Schlesak. Îi despărțea o bancă îngustă de marmură albă.

Notarul Leopold Lohan Nathan trecuse pe lângă dud. Privise duduțele. Își dusesse mâna la bărbie. Își pipăise gușa unsuroasă. Fructele alea. Duduțele alea. Semănau cu sfârcurile muieresti. Leopold Lohan Nathan se ridicase în vârful picioarelor. Luase o dudă. O frecase între degetele de la mâna dreaptă. Își apropiase buzele de fructa zemuindă. Îi venise pofta. Dintr-o dată. Duda e peste nivelul sfârcului muieresc, își spuse notarul. Mai ales seara. Mai ales la lumina becului electric al Municipality, Leopold Lohan Nathan culegea duduțe. Călca în picioare zeci de sfârcuri muieresti alburii, pline de zeamă. Zvâcnitoare.

După ce și-a făcut toate treburile, după ce a tras cu nesaț aer în piept, Iosif Mittemberg s-a dus la cele veșnice. Totul era pregătit. În dormitor mirosea puternic a oțet. Când l-a spălat, când i-a pipăit, prin cărpa umedă, sexul și cele două testicule, Frederica s-a înfiorat. Iată ce-i omul, în general, și uite ce-a ajuns Iosif, în particular. Și după trei săptămâni de la înmormântare, Frederica Mittemberg mai vedea înaintea ochilor sexul acela blegit pentru eternitate și testiculele care se mișcau ca două mingiuțe de ping-pong atinse de cărpa umedă.

Vântul de vară se pornea înspre Medio Monte după ce călca la pământ iarba înaltă din Marea Câmpie. Trecea pe străzile orașului stârnind nori de praf înecăcios amestecat cu siliciu. Ceața părea că-i intră în ochi, în haine, în porii pielii, provocând usturime. Vântul lovea dudul lui Valdemar Schlesak, trecea de intersecția cu Malinovski și o lua la deal, spre Pianul de Sus. Plesnea copacii și, enervat, gonea spre Ucraina. Duduțele se lipeau de tencuiala casei lui Iosif Mittemberg. Zeama se prelingea în liniuțe ascuțite. După o săptămână, în jurul formelor aproape geometrice apăreau pete de oxid. Peretele pestriț semăna cu bălegarul pus la uscat.

Leopold Lohan Nathan storcoșea duduțele după lăsarea fiecărei seri. Paul Mittemberg ieșea în fiecare dimineață din casa unchiului său și mânca duduțele storcoșite de Leopold Lohan Nathan. N-avea rost să folosești mătura. De duduțe nu se scăpa așa ușor. Ți-ar fi trebuit în fiecare

zi alt instrument de măturat. De sub dud, Paul Mittemberg vedea funcționarii care treceau grăbiți pe strada Malinovski. Se opreau la cafeneaua de lângă notariat. După mâncatul dudelor de dimineață, urma o jumătate de ceas pe care Paul Mittemberg o dedica spălatului mâinilor. Cleiul intra în piele. Era nevoie de săpun, apă caldă și piatră ponce.

Frederica Eva Mittemberg trecu pragul salonului casei de pe strada Crișan numărul 18. Din bucătărie sărea o treaptă. Alunecai ușor pe bucata de marmură roz. Cu șansă, aterizai pe covorul de Persia. Galben ca pielița piersicilor putrede. Greșos de moale sub călcătură. „Hopa-sus, Frederica”, șopti grăsansa doamnă Mittemberg. Echilibristica printre picurii de cafea ce săriseră din cești pe tăviță.

„S-a vărsat câte ceva, Leopolda”, zice Frederica Eva Mittemberg. „Dar a și rămas câte ceva”.

„Cu grijă, Frederica. Pune-le pe măsută, că-mi vine slăbie de la rărunchi când te văd”, zice Leopolda Lohana Nathan, nevasta de-a doua a notarului Leopold Lohan Nathan.

Frederica Eva Mittemberg: nas ascuțit, terminat la vârf ca un cap de compas, găurele cu puncte negre pe fața ridată, amintind de glorioasele vremuri ale unei tinereți ocupate cu spartul coșurilor și studiul vârfurilor albicioase de puroi. Prin fusta de stofă verde-crud, încercau să iasă din strânsoare cârnăciorii de grăsime.

„Seamănă cu trei caltaboși”, șopti Leopolda Lohana Nathan. „Am pentru această ființă un dispreț imens. Grăsansa care de-abia se clătește. Nu e de nasul ei să-mi ofere o ceașcă de cafea. Mulțumesc din suflet, Frederica”, mai spuse Leopolda.

Seara. Leopolda Lohana Nathan. Strada Malinovski. Colț cu strada Crișan. Dudul. Chiar în intersecție. Ușa Fredericăi Eva Mittemberg. Văduvă. O cafea. O pianină. O grăsană făcând baie cu ușa descuiată. Plescăitul apei. Pufăitul. Ca o balenă. Satisfacția. Fusta de un verde-crud. Bluza roșie din polietilenă. Fără opritori la țâțe. Apa curgea pe trup. Printre caltaboșii burții. Ca prin canalele din Medio Monte. Picuri groși. Hâroși. Crăcănață. Parcă urina. Mici bălți maronii tremurau pe lacul parchetului. La lumina galbenă a becurilor din salon.

„Cam așa era Paul, Leopolda. De mic dormea mult. Lenevos. Își mișca picioarele anevoie. Doar când se spăla pe mâini părea atins de hărnicie. În tinerețile noastre, noi ne mișcam altfel, Leopolda”.

Leopolda Lohana Nathan privea bălțile maronii. Nu putea sorbi lichidul din ceașcă. Semănau cu picurii de mercur, cu oglinzile prăfuite, întunecate, stropite cu zeamă de rufe nelimpezite.

Când Iosif Mittemberg se pregătea să-și dea obștescul sfârșit, când Iosif Mittemberg îl chemă la propriu-i căpătâi pe Paul Mittemberg, când Paul Mittemberg intră în dormitor și privi palida față a unchiului său, Iosif Mittemberg, când Iosif Mittemberg îi șopti, abia auzit, nepotului său de soră: „Băiete, s-a sfârșit. Rămâi tu bărbat în casă. Să ai grijă de Frederica Eva Mittemberg”, când Paul Mittemberg aprobă dând din cap și împingându-și nasul în batistă, când o pală de vânt lovi dudul din fața casei de pe strada Crișan, Adam Czosberger, prosperul măcelar din Medio Monte, tocmai atenta la pudoarea copilițelor din grădinița frobeliană și se pregătea pentru a fi prins, reținut, anchetat de polițaiul Mike, condamnat la un an și jumătate cu suspendare, sentință pe care urma s-o atace cu recurs tocmai în fața marelui judecător Silviu Budo de Medio Monte, pe motiv că numai copilițele acelea atinse de slăbănogeață își arătaseră înspre trăsura mânuțele învelite în mânușițele de piele de căprioară, că numai copilițele acelea opriseră trăsura măcelarului Adam Csozberger, tată a doi copii minori, Robert Csozberger și Moise Csozberger.

Când Iosif Mittemberg, bijutierul, îi făcu semn nepotului său, Paul Mittemberg, să părăsească dormitorul, când Iosif Mittemberg se simți lovit de o slăbie în piept, Adam Csozberger se procopsea cu o placă de carton lipită pe vitrina măcelăriei de pe strada Malinovski. Literele de-o șchioapă, parcă desenate, alunecau spre trecători. Nu erau înjurături, nu scria vreo tânără către vreun admirator timid, cineva vroise să-l caracterizeze pe măcelar în cuvinte simple și scrisese mare, luncos, aproape lăbărtat: „Adam Csozberger sau Necurata Godină”.

Într-o casă de bijutieri, n-ai unde să te ascunzi. Vin negustorii din Medio Monte, din Carei, din Satu Mare, chiar și de la Szolnok să comande inele din aur masiv cu pietre mari și frumos colorate, apar cucoane însoțite de grășani pentru a proba coliere, se aud oftaturi de

satisfacție și urlate de spaimă înăbușite, când Iosif Mittemberg rostește prețul și prezintă calitatea excepțională a lucrării. Tinerele și frumoasele domnișoare ale cartierului Pianul de Sus doreau bijuterii din argint. Cât mai subțirele. Cât mai lipite de piele.

Pe la prânz sosea notarul Nathan la o ceașcă de pălincă fierbinte. Serile se auzea vocea stridentă a celei de-a doua neveste a notarului, doamna Leopolda Lohana Nathan.

Într-o casă de bijutier n-ai cum să găsești un colț numai al tău. O canapea. Un fotoliu. O periniță pentru cur, așezată sub masa din salon.

La paisprezece ani împliniți, Paul Mittemberg se mutase în budă.

„Ce-ți face nepotul, Iosife?”, zicea notarul Nathan.

„Unde mi-e ruda a mai apropiată?”, întreba bijutierul.

„Paul”, striga mătușa Frederica Eva Mittemberg.

„Popândăul vostru nu-i acasă?”, se auzea vocea doamnei Leopolda Lohana. „I-am adus un cremeș cu mult zahăr pudră, Frederica”.

Spațiul acela de un metru lungime și nouăzeci de centimetri lățime era ideal. Te obișnuiai și cu mirosul. Unii locuitori din Medio Monte, care trăiau în apropierea râului de munte, ajunseseră să nu-l mai audă. Paul sfârșise prin a nu mai simți mirosul din budă. Prin ușa din lemn, plină cu găurele, se strecura lumina de pe coridor. Ca niște ace de gămălie colorate.

„E la budă, notare, unde să fie?”, hohotea Iosif Mittemberg.

„De n-o fi căzut înăuntru”, completa bijutierul.

„E la toaletă, Leopolda”, zicea Frederica Eva Mittemberg.

„Sunt în budă, tanti Leopolda”, urla Paul Mittemberg. „Puneți-l pe masă că ajung acuma”.

Puteai rezista oricărei tentații dacă te chema Paul Mittemberg. Unui cremeș cu multă pudră dulce n-aveai cum să-i spui nu.

„Fiecare om are prețul lui, Nathan. Ca la bijuterii. Unul e mai mare. Altul mai scăzut, altul mai ciudat. Așa-i lumea asta, domnule notar. Prețul lui Paul e cremeșul neveste-ti”, mai zicea Iosif Mittemberg.

La șaisprezece ani împliniți i se întâmplase prima dată. Seara. Tocmai se hotărâse să iasă din budă. Ușa de la baia mătușii Frederica Eva era larg deschisă. În vana albă, plină cu apă fierbinte, trupul acela mare se mișca alene. În încăpere erau aburi. Paul Mittemberg se frecase la ochi. Trupul acela se ridicase din mijlocul vălurelelor.

Uriaș. Până la duș. Sâni mari, cu sfârcuri vineții, umbrele grăsimilor de pe burtă și firișoare de păr rar dezvelind doi mușchiuleți grăsulii. Frederica Eva Mittemberg părea că are ochii închiși. Părea că-și mângâie pulpele și-și pipăie moliciunile.

Mătușa Frederica Eva Mittemberg părea că oftează. Un icnet. Încă unul. Paul Mittemberg simți o căldură pornită din stomac spre părțile de jos. I se ridicase mușchiul acela pe care-l credea bleg pentru vecie. Se sculase organul cu care obișnuia să facă pipi. Sta să-i spargă pantalonul.

Mătușa Frederica Eva parcă striga încetișor. Speriat, Paul Mittemberg o luă la goană. Traversă salonul. Se opri sub dudul din fața casei.

În noaptea aceea, mătușa Frederica Eva se strecură până la patul lui Paul Mittemberg. Prinse a-l mângâia pe față. Îi șopti în ureche: „Să nu-i spui nimic lui Iosif. Ce-i al nostru, rămâne al nostru”.

Moise Csozberger îl învățase ce trebuie făcut. Se întâlniseră într-o seară pe strada Malinovski.

„La puță, tata îi spune organ, Paul”, zise fiul măcelarului. „Ție ce-ți face organul?”, mai completă acela.

Paul îi spuse că trăise o pățanie pe cât de ciudată, pe-atât de înspăimântătoare. I se ridicase obiectul cu pricina și trebuise să stea ascuns o jumătate de ceas până să-și revină la forma inițială.

„Nimic anormal, Paul”, zise tânărul fiu al măcelarului. „Când se mai petrece una ca asta, te retragi într-un loc ascuns, îl scoți afară și-l freci de mai multe ori cu mâna. Până iese o zeamă albicioasă. Și ai scăpat. Așa procedez și eu”.

Paul Mittemberg n-avea să uite niciodată noaptea aceea. Îi revenise culoarea în obraji. Era din nou normal. Aștepta cu nerăbdare ridicarea organului. O pândea pe mătușa Frederica Eva Mittemberg. Închidea ochii și o vedea goală. Trase ușa după el. În budă. Printre firișoarele ascuțite de lumină. Prinse a freca vârtos până țâșni din el zeama albicioasă. Îl pătrunse o mare liniște și o mare dragoste pentru Frederica Eva Mittemberg.

Paul Mittemberg era un elev silitor. Seară de seară puneă în practică învățăturile lui Moise Csozberger. Cu pantalonii lăsați pe vine. Cu mâna frecând organul, cu mintea deschisă spre trupul mătușii

Frederica Eva Mittemberg. Paul Mittemberg gândea: „Această adâncime îmi atrage sufletul greu și micuț și-l inspiră la adorare și devoțiune. Se pogoară în mine pietatea și devin sensibil. Îmi pare rău de păcate și mă rușinez de ele. Ea mă trage la sine și mă unesc cu ea, în astfel de împrejurări sentimentele ei le primesc cu stimă și mă adâncesc vioi, cu interes conștiințios, ca să prelucru, căci toate au timpul lor, cum spune unchiul meu, Iosif Mittemberg, căci toate au plinul și bucuria lor, deșteptarea primăverii are timpul ei, căderea frunzelor, așisderea și acel loc unde pătrundem ca într-un podiș acoperit cu păduri își are timpul său. Să împrăștiem zeama uneltei și să profanăm inima mătușii Frederica Eva Mittemberg”.

Paul Mittemberg se afla la prima lui dragoste.

Pentru Valdemar Schlesak, cea mai bună afacere din Medio Monte se dovedise confecționatul sicriilor. Mici, cât măsuța din bucătărie, mijlocii, cât bancul de lucru ori mari, cât covata în care pune la sărat carnea porcului. Valdemar Schlesak nu stătuse la taclale cu nici un negustor din oraș. Dacă te lăsai ispitit de o cinzeacă, trebuia să ispițești și tu, încă a doua zi, aceeași măsură. Așa se naștea viciul.

„Pe toți vă-ngrop cu mâna mea”, obișnuia să-și spună tâmplarul la slujba de duminică, din catedrala romano-catolică.

De-a stânga lui Valdemar Schlesak stătea Magdalena, nevastă-sa. O femeie tăcută, cu ochii parcă împlântați în țărână. Pe genunchii lui Valdemar Schlesak odihnea Barbara Schlesak, fetița grăsulie cu mers de rățușcă măreață.

„Mai bine nu te-ai fi născut, mai bine nu-mi erai tată, răule și urâtule și insuportabile”, striga Barbara Schlesak de câte ori era supărată.

Chinul tâmplarului începuse la două luni de la întoarcerea din armata imperială. Frecase ani de zile cizme și epoleți, bătuse colbul Slovaciei, Ungariei și Austriei pentru ca, după douăzeci și patru de ore de la întoarcerea în oraș, să intre ucenic la atelierul de tâmplărie al Societății Imperiale a Minelor din Medio Monte.

Munca de dimineața până seara târziu la gater. Fixa pânzele. Împingea buștenii. Rindeluia scândurile. Construia stive înalte. Făcea curat în atelier. Nici dracul nu vroise să se angajeze ca ucenic. Și dracul solicitase măcar un post de calfă. Valdemar Schlesak dormea într-un fost grajd pentru caprele Societății Imperiale a Minelor. La marginea

cartierului Pianul de Sus. Cobora în Medio Monte sâmbătă seara. Se întorcea duminică noaptea. Nici după trei luni de făcut curat nu scăpase de căcăreze.

În dimineața de 18 august, pe răcoare, fetele culegeau mure. În jurul atelierul de tâmplărie. Frederica Eva Kuhn, viitoarea doamnă Mittemberg și Magdalena Șteiger. Plecaseră de cu noapte din Medio Monte. Ajunseseră în pădure chiar când schimbul ieșea din galeriile de coastă.

Crâncău Aurel o apucă primul. Miner de front. Tată a două fete. Magdalena Șteiger se zbatu în brațele lui. Fără folos. Crâncău Aurel intră în baraca unde dormea Valdemar Schlesak. Îl lovi cu cizma de cauciuc. „Ieși!”, șopti amenințător, minerul. Frederica Eva Kuhn scăpase. Văzuse mineri negri-gălbui ieșind din galerie. Cu cizmele pline de mîl. La fiecare călcătură clocoteau ca apa care fierbe în ibric. Frederica Eva Kuhn o luase la goană.

După Crâncău Aurel a urmat artificierul Moisa Vasile. Acesta de-abia respira. Nu-i intra aerul în plămâni. Se sufoca la fiecare opinteală. După Moisa Vasile a venit rîndul lui Chivu Gheorghe – vagonetar. După Chivu Gheorghe a intrat, în baracă, Ilie Crâncău, vagonetar. După Crâncău Ilie a urmat, din nou, minerul Crâncău Aurel, peste care a intrat ajutorul de miner Costan Laurențiu. Acesta era grăbit, căci simțea că se scapă pe el.

„Măcar o dată să mă lași”, avea să-i spună Costan Laurențiu lui Crâncău Aurel și acela, înțelegând situația, urma să-l lase, așteptând apoi răbdător ca Laurențiu să termine. După Crâncău Aurel a venit rîndul lui Alecsa Săsăran care, fiind ucenic miner, a intrat însoțit de moșul Lupșa Gavrilă, îngrijitorul de cai. Când a terminat și Lupșa Gavrilă, a venit rîndul lui Valdemar Schlesak. Acesta era cu spatele la baracă. Privea prostit spre intrarea în galerie de coastă.

„E vremea ta, Valdemar”, a urlat Crâncău Aurel. „Hai înăuntru și folosește-ți mădularul ca să-ți astupăm gura”.

Magdalena Șteiger era dezbrăcată. Picioarele desfăcute de o parte și de alta a patului. Leșinase. Valdemar Schlesak sperase că e moartă. Magdalena Șteiger prinse a se foi.

Valdemar Schlesak a făcut tot ce trebuia făcut în astfel de situație. Nu i-a plăcut răceala pe care a simțit-o sub testicule. Parcă cearșaful

i se lipea de piele și, lunecos, cădea la loc. O uriașă pată alburie udase patul. Chiar sub sexul larg deschis al Magdalenei Șteiger.

La jumătatea lui septembrie, Magdalena Șteiger devenea doamna Schlesak.

Când Barbara Schlesak a împlinit patru ani, Valdemar Schlesak a plantat dudul. S-a gândit la zeama lipicioasă a dudelor care, la vremea ei, va invada centrul orașului Medio Monte.

Toată negustorimea din Medio Monte a fost la nuntă. Nănaș era judecătorul Silviu Budo. „Te felicit și te admir, Valdemar”, i-a mărturisit Excelența Sa. „Fapta dumitale de astăzi este un exemplu pe care orașul Medio Monte îl oferă Europei. În tot ce vei face, de aici înainte, ai sprijinul necondiționat al judecătorului Budo”.

A fost momentul de glorie al tâmplarului. De-abia atunci a înțeles că fapta lui merita menționată în registrul primăriei. După ce a trecut acea noapte, a venit dimineața. De Magdalena nu s-a mai atins niciodată. De patul acoperit cu cearșafuri albe al altei femei nu s-a mai putut apropia. Îl pândea rușinea. Nu i se scula. Nu că n-ar fi avut ocazii. Până și Leopolda Lohana Nathan l-a privit în ochi, pe strada Malinovski, și i-a șoptit: „N-ai să afli vreodată, cât de mult te admir, Valdemar”. Orice cearșaf răcoros i se putea lipi de pielița testiculelor. N-avea imaginație. Dormea pe o plapumă. Când i se învărtoșa, o făcea în picioare. Ca lătrătorii. În grădinița frobeliană. Rezemat de o fântână. Testiculele se mișcau în bătaia vântului de seară. Se răcorea. Copilițele veneau din Pianul de Sus după ce împlineau paisprezece ani. Când făceau optsprezece ani, se măritau. Altele le luau locul.

Mihaela, Monica, Alicia, Magdalena, din nou Mihaela, Maria, Ana și încă de patru ori Maria, de alte două ori Ana și încă o Mihaela. Toate erau scheletice. Doritoare. Își făceau cu mâna. Se lăsau dezbrăcate. Numai pentru Valdemar o făceau pe la spate.

Crucea din marmură a construit-o în fundul grădinii. La mijlocul străzii Wolf. Atelierul de tâmplărie. Casa. Crucea de marmură.